

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД ВАЉЕВО

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗАПОШЉАВАЊА
ЗА ГРАД ВАЉЕВО ЗА
2011. ГОДИНУ

2010.година

I. УВОД

Локални акциони план запошљавања за 2011. годину за Град Ваљево (у даљем тексту: ЛАПЗ) представља основни инструмент спровођења активне политике запошљавања у 2011. години. Њиме се дефинишу приоритети и циљеви политике запошљавања у 2011. години и утврђују програми и мере који ће се реализовати у 2011. години на територији Града Ваљева, како би се достигли циљеви и постигло одрживо повећање запослености. Правни основ за утврђивање ЛАПЗ-а представља Национални акциони план запошљавања за 2011. годину ("Службени гласник РС", бр. 55/10) и Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености ("Службени гласник РС", број 36/09). Локални акциони план донет на основу прибављеног мишљења Локалног савета за запошљавање и прихватања од стране градског Већа и скупштинске одлуке града Ваљева.

У дефинисању и изради ЛАПЗ-а укључени су социјални партнери, релевантне институције и актери, како би се различитим приступима омогућило свестрано сагледавање и приликом реализације планираних програма и мера остварили резултати са додатном вредношћу.

II. КРЕИРАЊЕ ПРОГРАМА И МЕРА ЛАПЗ

ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ

Град Ваљево се налази у западној Србији и административни је, културни и привредни центар Колубарског округа који обухвата Општине Мионица, Осечина, Уб, Лајковац и Љиг. Према попису из 2002. године, Ваљево има 96 761 становника, од чега је 61 270 градско, а 35 491 сеоско становништво.

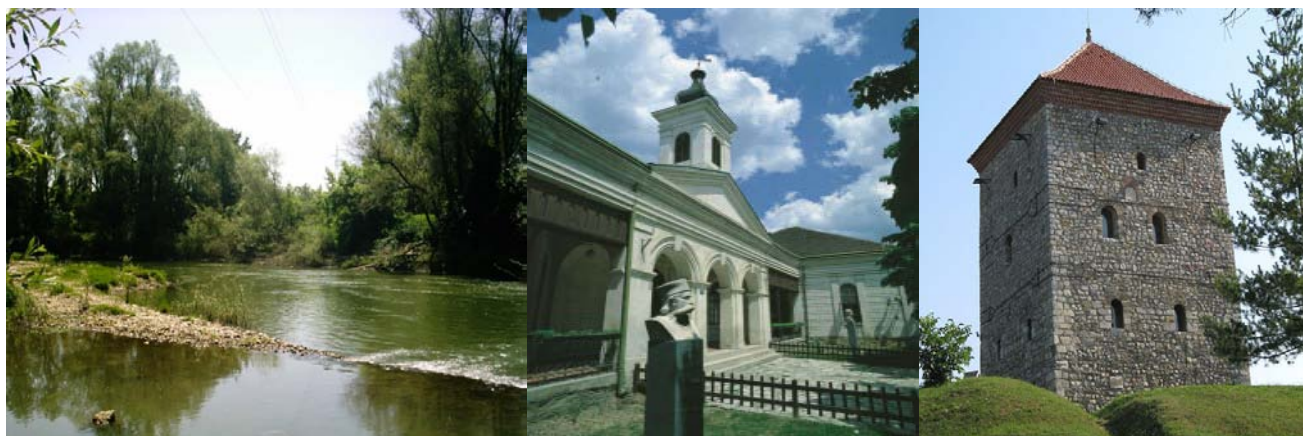
Град Ваљево налази се на 44 степена и 16 минута северне географске ширине и 19 степени и 53 минута источне географске дужине. Простире се на 2 256 хектара, на просечној надморској висини од 185 метара. Формиран је на обалама реке Колубаре, у котлини окруженој венцем ваљевских планина. Ваљевски крај има умереноконтиненталну климу.

Ваљево има повољан географски положај. Од главног града Србије, Београда, удаљен је 100 км и налази се у непосредној близини једне од најважнијих републичких саобраћајница - Ибарске магистрале. Недалеко од Ваљева пролазиће и будући аутопут Београд – јужни Јадран. Кроз Ваљево пролазе и магистрални путеви ка Јадранском мору, Босни и Херцеговини, плодној Мачви и даље ка житници Војводини, спајајући Ваљево са другим значајним центрима Западне Србије – Шапцем (64 км), Ужицем (77 км) и Лозницом (72 км).

Кроз Ваљево пролази пруга Београд-Бар, која спаја главни град са Црном Гором, односно Јадранским морем. Најближи путнички аеродром је у Београду, док у Дивцима, 12 км од града, постоји спортски аеродром.

Венац ваљевских планина (Медведник, Јабланик, Повлен, Маљен, Суворбор), планинско излетиште Дивчибаре на 1000 метара надморске висине, клисура реке Градац која допире до центра града, културно-историјски комплекс у Бранковини, стара чаршија из 18. века – нека су од географско-историјско-туристичких обележја подручја Града Ваљева.

Значајни природни ресурси у Граду Ваљево су пољопривредно земљиште, шуме и шумско земљиште, воде, минералне сировине, енергетски извори и геотермални извори са потенцијалима за развој бањског и здравственог туризма.

Ваљевску привреду карактерише значајно учешће индустрије, у оквиру које је посебно металопрерада, прехранбена индустрија са значајним пољопривредним потенцијалима, затим текстилна индустрија, графичка делатност, прерада дрвета, грађевинарство и производња неметала и туризам а што је у складу са Стратегијом локалног одрживог развоја. Од осталих грана доминантна је трговина са финансијским услугама.

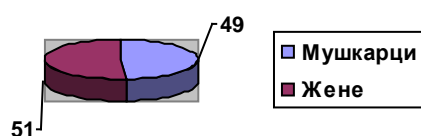
Табела 1. Основни подаци о граду и округу (површина и становништво), 2002.

	Површина (км ²)	Удео у укупној површини (%)			Број становника*	Удео у укупном броју становника (%)			Густина насељености (бр. станов./ км ²)
		Града	Округа	Србије		Града	Округа	Србије	
Урбана зона	323	35,69	13,06	0,37	61,270	63,32	31,88	0,82	189,7
Рурална зона	582	64,31	23,52	0,66	35,491	36,68	18,47	0,47	61,0
Град	905	100	36,58	1,02	96,761	100	50,34	1,29	106,9
Округ	2,474	/	100	2,80	192,204	/	100	2,56	77,7
Србија	88,361	/	/	100	7,498,001	/	/	100	96,8

Табела 2. Радно способно становништво по попису из 2002 .године

Радно способно становништво (од 15-64 године)			
	Укупан број	Мушкарци	Жене
Град Ваљево	65.512	32.409	33.103
		49,47%	50,53

График 1. Радно способно становништво по попису из 2002.године

МАКРОЕКОНОМСКИ ОКВИР

Стопа запослености дефинисана у Националној стратегији запошљавања 2005-2010.године (67% до 2010.године) и касније индексирана (58,5%) као и предвиђени годишњи раст од 1,5% су у условима светске економске кризе постали тешко остварљиви за дефинисани период. Значајно опадање економске активности у свету имало је велики утицај и на привреду Републике Србије а нарочито на тржиште рада. Упркос благом економском расту у првом кварталу 2010. године, дошло је до смањења стопе запослености 47,2% што представља пад од 2,8 процентних поена у односу на октобар 2009. године. С обзиром да на тржиште рада промене економске активности имају закаснили ефекат, у наредном периоду очекује се стабилизација и постепено побољшање стања на тржишту рада.

Табела 3. Стопе запослености

Стопе запослености	Укупна стопа		Запослени старосне доби 55-64
	Укупно	Жене	
ЕУ Лисабонски циљеви 2010.	70,00%	60,00%	50,00%
ЕУ 27 у 2009. (четврти квартал 2009, Еуростат)	64,40%	58,50%	46,10%
Србија у 2009. (октобар, АРС)	50,00%	42,70%	35,00%
Србија у 2010. (април, АРС)	47,20%	40,30%	32,60%

Извор: Републички завод за статистику, Анкета о радној снази

МИКРОЕКОНОМСКИ ОКВИР

БРОЈ И СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ

За Град Ваљево, за сада изостављајући ефекте светске економске кризе, је карактеристично смањење броја запослених упоређујући податке уназад неколико година. У граду Ваљево, број незапослених је континуирано у порасту током претходних месеци текуће године, што је резултат неповољнијих услова пословања, мањег обима запошљавања и повећаног прилива на евиденцију филијале због престанка потребе за радом.

Табела 4. Број и структура запослених, 2009.

	Град	Структура запослених у Граду (%)	Структура запослених у Округу (%)	Структура запослених у Србији (%)
Запослени-укупно	33,026	100	100	100
Жене	15,687	47.50	45.00	43.70
Мушкарци	17,339	52.50	55.00	56.30
У предузећима, установама, задругама и организацијама	18,975	57.45	61.05	71.44
Приватни предузетници, самостални делатници и запослени код њих	14,051	42.55	38.95	28.56
Број запослених на 1000 становника	353	/	254	272
Број запослених у предузећима, установама, задругама и организацијама на 1000 становника	203	/	155	194

Извор: Одсек за локални развој и привреду Града Ваљева

Табела 5. Запослени према области делатности (годишњи просек), 2009

ДЕЛАТНОСТ	2009	
Пољопривреда, шумарство и водопривреда	308	
Рибарство	19	
Вађење руда и камена	58	
Прерађивачка индустрија	8009	
Производња електричне енергије, гаса и воде	580	
Грађевинарство	1248	
Трговина на велико и мало, оправка	1692	
Хотели и ресторани	336	
Саобраћај, складиштење и везе	1094	
Финансијско посредовање	197	
Послови са некретнинама, изнајмљивање	422	
Државна управа и социјално осигурање	826	
Образовање	1482	
Здравствени и социјални рад	2165	
Друге комуналне, друштвене и личне услуге	442	
Приватна домаћинства са запосленим лицима	0	
Екстериторијалне организације и тела	0	од тога жене
УКУПНО У СВИМ ОБЛИЦИМА ДЕЛАТНОСТИ	18876	9437
ПРИВАТНИ ПРЕДУЗЕТНИЦИ И ЗАПОСЛЕНИ КОД ЊИХ	12119	5626
УКУПНО	30995	15063

Извор: Национална служба за запошљавање, Филијала Ваљево

ПРОСЕЧНЕ ЗАРАДЕ

Табела 6. Упоредни преглед просечних зарада по запосленом по годинама.

	2002 (€)*	2003 (€)**	2004 (€)***)	2005 (€****)	2006 (€*****)	2007 (€***** *)	2008 (€***** **)	2009 (€***** ***)
Просечна бруто зарада у Граду	165	181	205	237	297	401	437	250
Просечна бруто зарада у округу	175	197	225	257	317	417	459	262
Просечна бруто зарада у Србији	219	255	283	308	377	484	547	312
Просечна нето зарада у Граду	115	125	142	168	206	288	315	175
Просечна нето зарада у округу	122	137	155	180	218	299	330	183
Просечна нето зарада у Србији	152	177	194	210	258	347	392	218

* по просечном средњем курсу НБС за 2002. годину

** по просечном средњем курсу НБС за 2003. годину

*** по просечном средњем курсу НБС за 2004. годину

**** по просечном средњем курсу НБС за 2005. годину

***** по просечном средњем курсу НБС за 2006. годину

***** по просечном средњем курсу НБС за 2007. годину

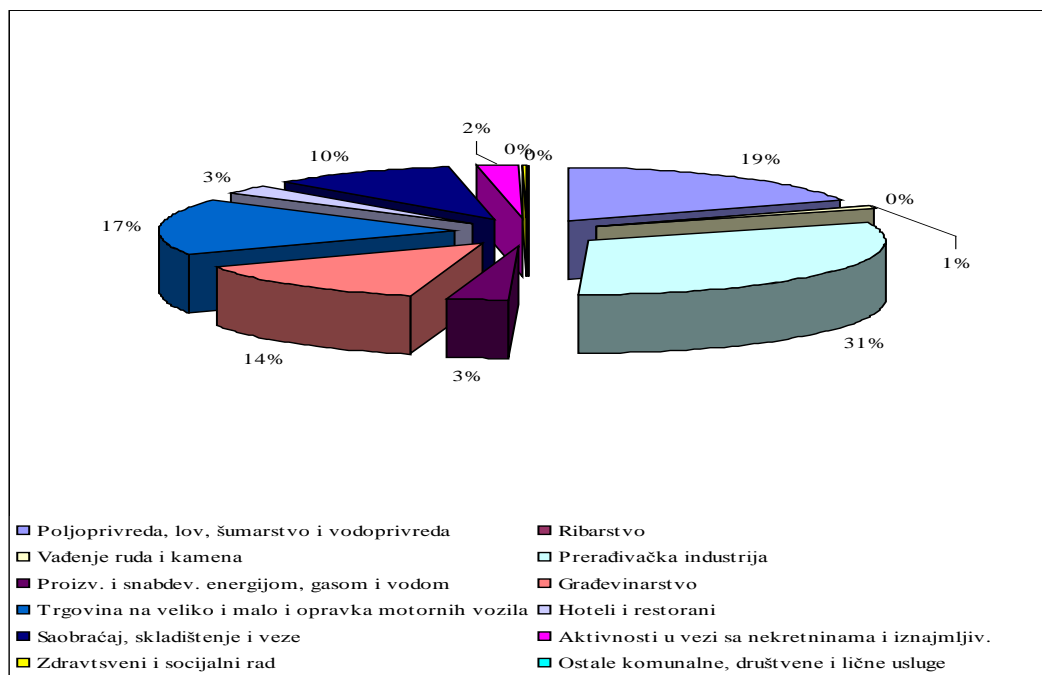
***** по просечном средњем курсу НБС за 2008. годину

***** по просечном средњем курсу НБС за 2009. годину

УКУПАН ОБИМ ПРОИЗВОДЊЕ

Графикон бр. 1 Структура народног дохотка у Граду Ваљево 2005. године, према делатности

Извор: Одсек за локални развој и привреду Града Ваљева

ПРЕДУЗЕЋА ПРЕМА БРОЈУ ЗАПОСЛЕНИХ

Табела 7. Величина предузећа према броју запослених, 2009.

Број предузећа	Град	Удео у укупном броју предузећа у општини (%)
0 (самозапослени)	293	25.86
1-10 запослених	690	60.90
10-50 запослених	113	9.97
50-100 запослених	17	1.50
100-250 запослених	14	1.24
250-500 запослених	3	0.26
500-1000 запослених	1	0.09
1000-5000 запослених	2	0.18
преко 5000 запослених	0	0.00

Извор: Одсек за локални развој и привреду Града Ваљева

Табела 8. Број радника у предузећима по величини предузећа, 2008. година

	Број радника у предузећима			
	велика	средња	мала	укупно
Запослени	4.175	2.882	6.410	13.467
Процентуално учешће	31.00	21.40	47.60	100

Извор: Одсек за локални развој и привреду Града Ваљево

ПОСЛОВНО ОКРУЖЕЊЕ И КРЕТАЊЕ ПРИВРЕДНЕ СТРУКТУРЕ

РАЗВОЈ ПРЕДУЗЕТНИШТВА

Економски раст захтева инвестиције, слободну конкуренцију и отворено тржиште. Циљ Града Ваљева је да кроз транспарентан и инвестиционо "пријатељски" оквир створи такве услове у којима инвеститор може да сагледа све могућности и ризике средњорочних и дугорочних инвестиционих одлука. Град Ваљево је то манифестовала многим активностима као што је формирање Одсека за локални развој и привреду која је увек на услузи предузетницима а такође, своје стратешко опредељење је формулисао доношењем стратешких аката и то Стратегијом локалног одрживог развоја. Град Ваљево уназад неколико година издваја средства у буџету за финансирање предузетника субвенционишући отварање нових радних места и финансирање приправника - волонтера.

Развој предузетништва подстицала је и Национална служба за запошљавање (НСЗ) кроз њену филијалу у Граду Ваљево и то не само финансијском, већ и нефинансијском подршком, на чему је био ангажовани Пословни центар.. Тродневни семинари, као вид нефинансијске подршке првенствено лицима која намеравају да започну сопствени посао, "Пут до успешног предузетника", а који је уједно и услов за добијање средстава за samozapošljavanje, завршило је у 2009. години **394** лица,

Средства за samozapošljavanje, у циљу оснивања привредних друштава, радњи и других облика предузетништва добило је у 2009. години 78 незапослених лица. Програмом отварања нових радних места запослено је 151 незапослено лице а на два сајма запошљавања (пролећни и јесењи) током 2009год. као месту сусретања понуде и тражње за радном снагом било је присутно 1.111 незапослених лица (од тога 749 жена) и 59 послодаваца. Од укупног броја учесника сајмова запослило се 229 лица (20,61% присутних). У првих шест месеци 2010. године одржан је један сајам запошљавања на коме је било присутно 611 незапослених лица и 25 послодаваца. Од укупног броја учесника сајма запослило се 97 лица (15,87% присутних). Кроз пројекат «Отпремнином до посла» запослено 4 незапослена лица, а једнократном исплатом права на новчану надокнаду запослено 8 оснивача-предузетника. Подстицање запошљавања одобравањем субвенције послодавцима по члану 45. Закона о обавезном социјалном осигурању одобрене су субвенције за 59 послодаваца са 62 радника. Спроведен «Менторинг» програма анализе досадашњег пословања и развоја у будућности код 2 предузетника а у првој половини 2010. године код 5 предузетника из области производње и услуга. Одржавање специјалистичких семинара из области предузетништва под називом «Знањем кроз бизнис» а на тему Наплате потраживања и извора финансирања за 12 предузетника. Програмом отварања нових радних места кроз субвенцију послодавцима из буџета Града запослено је 72 лица. У првих 6 месеци 2010. године наведене активности се спроводе у већем обиму и са већим интересовањем корисника под утицајем економске кризе.

ПРИВАТИЗАЦИЈА ПРИВРЕДНИХ СУБЈЕКТА ГРАДА

На подручју града Ваљева до сада су приватизована 37 предузећа и укупан приход остварен продајом њиховог капитала је нешто преко 20 милиона евра. Поред постигнутих купопродајних цена, већински власници су се обавезали да ће у основна средства приватизованих предузећа инвестирати укупно 6,76 милиона евра.

Већина приватизованих фирми пре приватизације се налазила у врло тешком стању са великим дуговањима према повериоцима, држави и радницима (неисплаћени порези, доприноси и зараде) као и изгубљеним тржиштима за пласман њихових производа. Међутим и након приватизације а на основу приказаних показатеља изостали су очекивани резултати, обзиром да се производни капацитети приватизованих фабрика нису довољно користили. Све фабрике имају проблем недостатка посла, неисплаћених зарада 5 и више месеци, неисплаћених доприноса на зараде ПИО, без јасних стратегија за побољшање стања.

АНАЛИЗА СИТУАЦИЈЕ (SWOT)

SWOT анализа нивоа ризика на тржишту рада:

<p>ПРЕДНОСТИ</p> <p>Професионализам Одговарајућа образовна структура стручних кадрова Материјално-технички услови за рад Постојање и примена стандарда и процедура Индивидуалан приступ у раду са клијентима Традиција и искуство у раду Отвореност ка јавности Постигнути резултати у реализованим пројектима Иницијатива Ентузијазам Умрежавање и партнерство Мотивација Стручно усавршавање кадрова Развијен сет услуга</p>	<p>НЕДОСТАЦИ</p> <p>Нејасно дефинисане процедуре Превисоки циљеви које себи постављају запослени „сагоревање“ запослених Недовољна умреженост (у свим областима и на свим нивоима) Недовољан број људи у раду са странкама Информациони систем недовољно прилагођен потребама посла(извештаји, анализе и сл.)</p>
<p>МОГУЋНОСТИ</p> <p>Успостављена међусекторска сарадња у разним областима Одлична сарадња са бизнис сектором Партнерски пројекти са страним и домаћим НВО Подршка локалне самоуправе Одлична сарадња са Канцеларијама за младе(регионална и локална) Развијеност и заинтересованост медија за праћење области запошљавања Постојање различитих националих и локалних стратешкоих докумената Реформски приступ на нивоу републике Развој малих и средњих предузећа и предузетништва у Ваљевоу Нове инвестиције Систем неформалног образовања одраслих Субвенције за запошљавање и samozapošljavanje Лобирање Већа промоција потенцијала ваљевског краја</p>	<p>РИЗИЦИ</p> <p>Централизација Негативна селекција кадрова Предрасуде и дискриминације у запошљавању Економска неразвијеност и сиромаштво града Велика функционална незапосленост Централизован систем финансирања Некоординираност рада државних институција Небавештеност грађана о својим правима и законима из области рада и запошљавања Поштовање законске регулативе Недовољно новца за реализацију мера активне политике запошљавања и подстицање предузетништва Одлив стручних кадрова Лоша приватизација Диспропорција између образовања и потреба тржишта рада Сива економија Превише администрирања Ниво зарада и услови рада</p>

СТАЊЕ НА ТРЖИШТУ РАДА

У периоду 2006-2009. године остварена макроекономска стабилност и повољнија микроекономска ситуација, утицале су на појаву позитивних трендова на тржишту рада, али проблеми у области запошљавања као што су недостатак послова као последица недовољне привредне активности и ниска запосленост у формалној економији и даље су присутни. Четврти квартал 2008. и четврти квартал 2009. године је обележила светска економска криза, која за последицу има значајно погоршање стања на тржишту рада. Тржиште рада у Граду Ваљево, као и у Републици Србији и даље има исте карактеристике у смислу високе незапослености, ниског учешћа запослености у приватном сектору, ниске мобилности радне снаге.

Табела 9. Кретање стопе незапослености у периоду од 2006-2009

Година	Стопа незапослености Ваљево	Стопа незапослености Република Србија
2006	20,70	28,0
2007	17,02	25,3
2008	14,71	24,0
2009	17,27	25,9
Септембар 2010	18,00	26,10

Опште карактеристике тржишта рада до 2009. године остају непромењене у односу на предходни период: неусаглашеност понуде и потражње радне снаге, велико учешће дугорочно незапослених, неповољна старосна и квалификациона структура незапослених, висока стопа незапослености младих и ниска мобилност радне снаге, велики број незапослених који припадају теже запошљивим категоријама, као и велики број ангажованих у сивој економији.

ЗАПОШЉАВАЊЕ

Број незапослених показује тенденцију раста, тако да је у јуну 2010. године број незапослених био већи у односу на октобар 2009. године за 5,66% (447 лица). Пад запослености је био очекиван с обзиром на светску економску кризу и негативне резултате у свим областима економије.

(Поређење броја незапослених октобар 2009. године и јун 2010. године и стопе незапослености). Укупно запошљавање на територији општине Ваљево у 2009 години је 12.260 од тога 5.841 (47,64%) је запослено са евиденције Националне службе за запошљавање.

- ❖ Запошљавање нестручних лица 5.587 (45,57%)
- ❖ Запошљавање стручних лица 6.673 (54,43%)
- ❖ Запошљавање на одређено време 9.285 (75,74%)
- ❖ Запошљавање на неодређено време 2.975 (24,26%)

Највише запослених у 2009. је у следећим привредним гранама:

- ❖ Трговина, угоститељство и туризам 2.476 (20,19%)
- ❖ Текстилно и кожарство 2.130 (17,40%)
- ❖ Економија и право 939 (7,66%)
- ❖ Васпитање и образовање 574 (4,68%)

Укупно запошљавање на територији града Ваљево у првих шест месеци 2010. године је 5.420 од тога 1.469 (27,10%) је запослено са евиденције Националне службе за запошљавање.

- ❖ Запошљавање нестручних лица 2.045 (37,73%)
- ❖ Запошљавање стручних лица 3.375 (62,27%)
- ❖ Запошљавање на одређено време 3.670 (67,71%)
- ❖ Запошљавање на неодређено време 1.748 (32,25%)

Највише запослених у првих шест месеци 2010. је у следећим привредним гранама:

- ❖ Прерађивачка индустрија 1.817 (33,52%)
- ❖ Државна управа и одбрана 853 (16,28%)
- ❖ Трговина на велико и мало опрвка моторних возила и пр. за домаћ. 688 (12,69%)
- ❖ Грађевинарство 478 (8,82%)

СЛОБОДНА РАДНА МЕСТА

Један од показатеља на тржишту рада је и број слободних радних места, односно стопа попуњавања слободних радних места. Према новим прописима из области запошљавања, послодавци немају обавезу да пријављују нова радна места Националној служби за запошљавање (у даљем тексту: НСЗ) тако да није могуће пратити овај индикатор. Оно што се може пратити је број слободних радних места која послодавци пријављују НСЗ онда када траже посредовање као и запошљавање према административним подацима.

Од укупног број радних места у 2009. години 11.799

- Број слободних радних места на одређено 8.767 (74,30%)
- Број слободних радних места на неодређено 3.032 (25,70%)
- Број слободних радних места за нестручна лица 5.224 (44,27%)
- Број слободних радних места за стручна лица 6.575 (55,73%)

Највише потребе за радницима у 2009. исказано је у следећим привредним гранама:

- ❖ Прерађивачка индустрија 4.708 (39,90%)
- ❖ Трговина на велико и мало, оправка моторних возила, моторцикала и предмета за личну употребу у домаћинству 2.325 (19,70%)
- ❖ Образовање 1.101 (9,33%)

Од укупног број радних места у првих шест месеци 2010. години 3.220

- ❖ Број слободних радних места на одређено 2.338 (72,60%)
- ❖ Број слободних радних места на неодређено 882 (27,37%)
- ❖ Број слободних радних места за нестручна лица 1.215 (37,73%)
- ❖ Број слободних радних места за стручна лица 2.005 (62,26%)

Највише потребе за радницима у првих шест месеци 2010. исказано је у следећим привредним гранама:

- ❖ Прерађивачка индустрија 1.168 (36,27%)
- ❖ Трговина на велико и мало, оправка моторних возила, моторцикала и предмета за личну употребу у домаћинству 513 (15,93%)
- ❖ Грађевинарство 338 (10,50%)
- ❖ Образовање 250 (7,76%)

СТРУКТУРА НЕЗАПОСЛЕННОСТИ

Табела 10. Незапослени према степену образовања

Степен стручне спреме	2009.година		Јун 2010.година	
	Укупан број у Граду Ваљевоу	Процент(%)	Укупан број у Граду Ваљевоу	Процент(%)
I	1.108	14,26	2.045	25,90
II	1.108	14,26	599	7,59
III	1.872	24,10	1.911	24,20
IV	2.254	29,02	2.348	29,74
V	98	1,26	101	1,28
VI	514	6,62	519	6,57
VII	305	3,92	371	4,70
УКУПНО	7.766	100	7.895	100

Извор: Национална служба за запошљавање, Филијала Ваљево

Табела 11. Незапослени према дужини чекања

Дужин чекања на евиденцији НСЗ	2009.година		Јун 2010.година	
	Укупан број у Граду Ваљевоу	Процент(%)	Укупан број у Граду Ваљевоу	Процент(%)
До 3 месеца	1.130	14,55	955	12,09
Од 3 до 6 месеци	911	11,73	968	12,26
Од 6 до 9 месеци	625	8,04	686	8,69
Од 9 до 12 месеци	786	10,12	629	7,97
Од 1 до 2 године	1.432	18,43	1.707	21,62
Од 2 до 3 године	561	7,22	741	9,36
Од 3 до 5 година	698	8,98	638	8,08
Од 5 до 8 година	778	10,01	730	9,24
Од 8 до 10 година	237	3,05	264	3,34
Преко 10 година	608	7,82	578	7,32
УКУПНО	7.766	100	7.895	100

Извор: Национална служба за запошљавање, Филијала Ваљево

Старосна структура незапослених

Старосна структура незапослених лица, посматрана у периоду октобар 2009. године показује да највеће учешће у структури незапослених, према годинама старости, имају незапослена лица 45-49 године, а затим лица 50-54 године. У првој половини 2010. године највеће учешће у структури незапослених имају незапослена лица 25-29 година, а затим лица од 50-54 године. Неповољну старосну структуру незапослених, потврђује чињеница да је учешће млађих од 30 година у укупној незапослености (јун 2010.године 28,58%) приближно једнак учешћу старијих од 50 година (јун 2010. године 26,11%).

Табела 12. Незапослени према старосној структури, 2009.

Број година	2009.година		Јун 2010.година	
	Укупан број у Граду Ваљевоу	Процент(%)	Укупан број у Граду Ваљевоу	Процент(%)
15-19 година	283	3,64	269	3,46
20-24 године	901	11,60	970	12,49
25-29 година	961	12,37	1.018	13,11
30-34 године	877	11,29	833	10,73
35-39 година	794	10,22	812	10,45
40-44 године	886	11,40	890	11,46
45-49 година	1.051	13,53	1.041	13,40
50-54 године	1.032	13,29	1.049	13,50
55-59 година	771	9,92	785	10,11
60-64године	210	2,70	228	2,93
УКУПНО	7.766	100	7.895	100

Извор: Национална служба за запошљавање, Филијала Ваљево

Незапосленост жена

Незапосленост жена у Граду Ваљево израженија је од незапослености мушкараца. Од укупног броја незапослених на дан 31.12.2009. године 53,67% лица на евиденцији чине жене. Слична ситуација је и у првој половини 2010. године, где незапослене жене чине 52,98% од укупног броја незапослених лица.

Положај Рома на тржишту рада

Посебно осетљива група на тржишту рада и велики изазов у запошљавању представљају незапослена лица ромске националности. Висока стопа незапослености и ниска стопа партиципације и запослености карактеришу положај Рома на тржишту рада, који је знатно лошији у односу на укупну популацију. Посебан проблем је дугорочни карактер незапослености.

Незапосленост лица са инвалидитетом

Проблем запошљавања лица са инвалидитетом Влада Републике Србије, поред финансијских подстицаја покушава да реши и законским прописима којима би обавезала послодавце да интензивније запошљавају наведена лица. У том смислу је и усвојен Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом (Службени гласник РС, бр. 36/09). Удео наведених лица у укупном броју незапослених у Граду Ваљево је 1,30%.

Табела 15. Незапослени са инвалидитетом (стање 30.06.2010)

Категорија	УКУПНО	
	Укупно	Жене
Ратни војни инвалиди	36	26
Војни мирнодопски инвалиди	1	0
Инвалиди рада	32	12
Категорисана омладина	11	2
Остали категорисани инвалиди	11	3
Цивилне жртве рата	3	0
Остали некатегорисани инвалиди	8	2
Укупан број лица са инвалидитетом	102	45

Извор: Национална служба за запошљавање, Филијала Ваљево

Вишкови запослених и корисници новчане надокнаде

Посебан проблем на тржишту рада Града Ваљева и даље представља велики број вишка запослених. Радноправни статус и запошљавање ове категорије незапослених, решавао се на различите начине и применом различитих мера активне политике запошљавања. Улагањем отпремнина у ново запошљавање или samozapošljavanje била је једна од мера која је примењивана у протеклом периоду. Такође држава је финансијски помогла у решавању вишка запослених у предузећима која су започела процес рационализације и реструктурирања као припрему за приватизацију. Број корисника новчане накнаде којима је исплаћена накнада у месецу јуну 2010. године износио је 1.684, од чега је жена 786 (46,67%). Овај број је већи за 25% у односу на јун 2009. године (1.263 лица)

Сива економија

Рад у сивој економији у Граду Ваљеву повезује се са ниским зарадама и ниском продуктивношћу, ниским нивоом заштите на раду, лошим радним условима, а врло често су у питању и послови без плаћеног основног здравственог и социјалног осигурања. Могућност остајања без посла међу неформално запосленима много је већа него међу формално запосленима радницима. Односно, поред свих очекивања да ће у време кризе неформална запосленост да расте, потврђује се тврдња да је могућност остајања без посла већа у неформалном у односу на формални сектор.

ПОЛИТИКА ЗАПОШЉАВАЊА ГРАДА ВАЉЕВА У 2011. ГОДИНИ

Град Ваљево је за 2011. годину предвидео реализацију циљева активне политике запошавања који су усмерени на:

- повећање запослености,
- улагање у људски капитал и
- социјалну инклузију.

Повећање запослености

Раст запошљавања и као стратешки циљ одрживо повећање запослености, посебно у приватном сектору, зависи од повећања не само броја, већ и квалитета радних места, односно од повећања такозваних «добрих послова». У том смислу акценат треба ставити на развој привреде, привлачење страних директних инвестиција, допринети унапређењу система образовања и система социјалне заштите, као и напредовања у процесима децентрализације и регионалног развоја.

Улагање у људски капитал

У основи економског раста и развоја иновативне и конкурентне привреде, са више послова и са бољим пословима, налази се улагање у људски капитал и квалитет система образовања. Одговарајуће знање и његова примена, препознато је као основни развојни фактор који Град Ваљево, с обзиром на остале расположиве факторе и ресурсе, мора у пуној мери да искористи. Имајући у виду да се наше друштво определило да постане «друштво које учи», што је у складу са смерницама европске стратегије 2020, посебно је важно допринети спровођењу реформе система образовања, што је дугорочан процес чији ће резултати бити видљиви не само у систему образовања него и у запошљавању.

Превазилажење постојеће ситуације у првом реду подразумева реформу система средњег стручног образовања и успостављање система образовања одраслих. Као и успостављање система кратких обука на тржишту рада.

Све ово доприноси мобилности радне снаге као и признањем диплома и сертификата стечених у нашем систему образовања.

Сарадња Министарства економије и регионалног развоја и Министарства просвете, огледаће се у анализи и планирању образовне политике у складу са потребама тржишта рада и унапређењу квалитета образовања и обука нарочито у делу који се односи на кратке обуке и практичну наставу, јер су управо практична знања и стечене вештине од великог значаја за запошљавање и укључивање у свет рада.

Успостављање и развој каријерног вођења и саветовања, развој образовања одраслих и функционалног основног образовања, стандардизација програма образовања и обука, акредитација образовних установа, сертификација знања, вештина и компетенција незапослених лица, развој националног оквира класификација као и успостављање новог система класификација занимања.

Социјална инклузија

Одређени број грађана Ваљева налази се на самој маргини друштва без могућности да постане продуктиван део друштвене заједнице. Њима је готово онемогућен приступ институцијама, органима власти и процесима доношења одлука, што утиче на њихов појачан

осећај немоћи и немогућности да утичу на сопствени живот. Најчешће је то последица недостатка основних знања, али и немогућност за доживотним учењем, сиромаштва и дискриминације по различитим основама. Оваква социјална искључивост удаљава појединце, али и групе становништва од могућности за запошљавање и остварење прихода.

Деловањем на факторе који доводе до друштвене искључивости и маргинализације одређених етничких и других група, најчешће се поправља њихов положај, али и продуктивност и положај друштва у целини.

Побољшањем положаја рањивих група на тржишту рада и њихово запошљавање је изазов коме ЛАПЗ посвећује посебну пажњу. Посебни програми и мере усмерени су на подизање запошљивости, али и на подстицање послодаваца да запошљавају лица која припадају рањивим категоријама (лица старија од 50 година, самохрани родитељи, лица са инвалидитетом и др.). Поред тога што ће бити опредељен већи износ средстава, незапослена лица која припадају рањивим категоријама имаће предност приликом укључивања у мере активне политике запошљавања.

ПРИОРИТЕТИ ЗАПОШЉАВАЊА

Приоритети политике запошљавања су:

1. Усклађивање понуде и тражње на тржишту рада кроз повећање стручности и компетентности радне снаге;
2. Подстицање запошљавања младих;
3. Доношење програма за нове облике запошљавања и унапређење социјалног дијалога;
4. Подстицај запошљавања теже запошљивих лица;
5. Усклађивање понуде и тражње на тржишту рада – НАПЗ;

1. УСКЛАЂИВАЊЕ ПОНУДЕ И ТРАЖЊЕ НА ТРЖИШТУ РАДА КРОЗ ПОВЕЋАЊЕ СТРУЧНОСТИ И КОМПЕТЕНТНОСТИ РАДНЕ СНАГЕ

Успостављање и развој каријерног вођења и саветовања, развој образовања одраслих и функционалног основног образовања, стандардизација програма образовања и обука, акредитација образовних установа, сертификација знања, вештина и компетенција незапослених лица, развој националног оквира класификација као и успостављање новог система класификација занимања, допринеће усклађивању понуде и тражње на тржишту рада.

2. ПОДСТИЦАЊЕ ЗАПОШЉАВАЊА МЛАДИХ

Велики изазов за Републику Србију, а такође и за Град Ваљево представља запошљавање младих, чија је укупна стопа незапослености једна од највећих у Европи. Анализа незапослености младих показује да је за успешно решавање овог проблема неопходно успостављање широког консензуса актера на тржишту рада о ефикасним мерама циљано оријентисаним на потребе младих и стварање могућности за њихово продуктивно запослење. Зато је неопходно успоставити јединствену политику запошљавања младих у смислу обезбеђивања синергијског деловања различитих субјеката за ову област и константно радити на стварању једнаких могућности на образовање, запошљавање и пристојан рад за младе. Тиме ће бити обезбеђен ефикасан прелазак са школовања на рад.

Појављивање нових послова и нових облика рада и радних уговора, чини да рад постаје све сложенији, и намеће потребу за непрекидиним усавршавањем и доживотним учењем. Од

младих, који излазе из ситема школовања, свет рада очекује да располажу савременим и примењивим знањима и поседују одговарајуће компетенције и ставове о раду.

Поред тога потребно је утицати на повећање броја младих са дипломама средњошколског образовања и смањити проценат оних који рано прекидају школовање и напуштају школу.

Посебан проблем представља прелазак младих из школе у свет рада и ЛАПЗ том проблему посвећује посебну пажњу, у смислу пружања конкретне подршке и праћења индикатора запошљавања младих. Подстицаће се организовање стручне праксе односно **стицања радног искуства** и припреме за запошљавање. Посебно ће се предузимати одговарајуће мере у сарадњи са Националном службом за запошљавање за оне младе који рано напуштају школовање и чији је ниво квалификација низак, са циљем да **додатним образовањем, а нарочито тренинзима и обукама превазиђу недостатак и подигну ниво својих компетенција**. Информисањем, каријерним вођењем и саветовањем, креирањем мера активне политике запошљавања према индивидуалним знањима и вештинама и укључивањем младих у оне мере активне политике које ће дати најбоље резултате на тржишту рада (индивидуалан приступ), подстицаће се запошљавање младих.

Реализацијом пројеката дефинисаних ЛАП за младе из области запошљавања нпр. Центар за развој каријере за средњошколце, формирање Волонтерског сервиса, омладинско предузетништво и субвенције за мали бизнис, обуке за писање пројеката, едукације за незапослене, описмењавање младих(одраслих) и др. подстицаће се запошљавање младих.

Унапређивањем социјалног дијалога промовисаће се и унапређивати флексибилни облици рада и право младих на пристојан рад, што ће уједно допринети и сузбијању сиве економије.

ЛАПЗ промовише и подстиче организовање стручне праксе ученика и студената завршних година, као начин упознавања младих са светом рада, стицања радног искуства и припреме за запошљавање.

Град Ваљево је препознао проблеме са којима се млади сусрећу у области рада, а то је пре свега недостатак радног искуства. Локална самоуправа од 2008. године стално финансира програм радног ангажовања приправника-волонтера.

Такође, треба напоменути да је Локална самоуправа препознала значај Канцеларије за младе и исту формирала 07. маја 2010. године. Формирању Канцеларије за младе (КЗМ) претходио је консултативни процес који је организован у оквиру пројекта „Подршка јачању грађанског учешћа у Србији - друга фаза”.

Канцеларија за младе у техничком смислу представља организациону јединицу Градске управе за друштвене делатности, финансије, имовинске и инспекцијске послове. Главни циљ формирања локалне канцеларије за младе у Ваљеву је стварање услова у локалној средини за квалитетнији живот младих и њихово активно укључивање у савремене токове развоја друштва. У складу са приоритетима Националне стратегије за младе, која је усвојена 9. маја 2008. г., и Акционим планом за младе усвојеним 22. јануара 2009. г. од стране Владе Републике Србије, канцеларија има свој делокруг рада, а то је:

1. Афирмација младих и њихово укључивање у друштво
2. Пружање подршке иницијативама и пројектима младих
3. Економско оснаживање младих
4. Неформално образовање младих

5. Информисање младих
6. Пружање могућности за квалитетно провођење слободног времена

ИДЕНТИФИКОВАНИ ПРОБЛЕМИ:

1. Недостатк информација о активностима и животу своје заједнице, службама и програмима за младе
2. Недовољно простора намењеног младима, постојећи простори нису адекватно опремљени и уређени
3. Недовољна финансијска подршка за иницијативе младих
4. Недовољно развијена свест о здравим стилевима живота и недостатака подршке правилном психофизичком развоју младих у следећим областима:
 - а. болести зависности (пушење, алкохолизам, наркоманија)
 - б. сексуално преносиве болести
 - в. правилна исхрана младих
 - г. изазови развојног доба
 - д. агресивног понашања и насиље
 - ђ. модерни облици зависности (компјутерске игре, друштвене мреже, коцкање)
5. Недостатак средстава за активне мере запошљавања
6. Образовање младих кроз профиле који нису тражени на тржишту рада
7. Немогућност стицања радног искуства
8. Неадекватна информисаност младих о потенцијалним могућностима запошљавања по завршетку школовања, о програмима доквалификације и преквалификације као и о постојећим мерама активног запошљавања
9. Непостојеће ефикасних мера и програма за јачање предузетништва међу младима
10. Формално образовање – Застарели наставни методи и програми, слаба сарадња између школа и привреде, слаба сарадња између школа и локалне заједнице, Образовни систем не пружа младима довољно простора за лични напредак и развој личности према сопственим потребама и интересовањима. Ваннаставне активности су смањене и настава не садржи интегралне садржаје (оне који су у корелацији са стварним светом, праксом и потребама тржишта). Споро и недовољно развијање и богаћење ваншколских и ваннаставних активности, недостатак савремених наставних средстава и учила, недостатак професионалног усавршавања наставника, недовољна мотивисаност наставног кадра
11. Неформално образовање – Ограничена понуда организација које се баве неформалним образовањем, слаба сарадња школа и организација које се баве статусом младих у друштву, неразвијен волонтерски рад
12. Животно образовање – Смањена покретљивост младих, недовољна повезаност (интеграција) младих, усвајање негативних вредности и модела понашања
13. Велика непокретност младих, промоција само традиционалних спортова
14. Бављене спортским активности обично је повезано са великим трошковима, које млади не могу да обезбеде
15. Недовољна подршка еколошким програмима, и развоју организација за заштиту животне средине

3. ДОНОШЕЊЕ ПРОГРАМА ЗА НОВЕ ОБЛИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ СОЦИЈАЛНОГ ДИЈАЛОГА

Доношењем Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености, 2003 год. створена је могућност да се формирају локални савети за запошљавање (у даљем тексту: ЛСЗ), који би са укључивањем социјалних партнера утицали да се кроз програме активне политике запошљавања смањи незапоселеност на локалном нивоу. Град Ваљево је препознао неопходност формирања ЛСЗ-а, што је довело до скупштинске одлуке о његовом формирању решење бр. 112-723/08-04 од 26.12.2008. године. ЛСЗ чини 17 чланова од којих су 4 члана из града Ваљево, 1 члана су из Националне службе – Филијала Ваљево за запошљавање и 2 стручњака из области запошљавања, 3 члана су представници репрезентативних синдиката, 1 члан представља Опште удружење предузетника и 1 члан је представник Привредне коморе Ваљево, 1 представник школске управе Ваљево, 1 представник канцеларије за младе, 1 представник центра за Социјални рад, 2 представника самосталних синдиката. Од свог формирања ЛСЗ је предузео низ активности за смањење незапослености у Граду Ваљево, а то се преваходно односи на доношење Програма активне политике запошљавања за сваку годину.

4. ПОДСТИЦАЈ ЗАПОШЉАВАЊА ТЕЖЕ ЗАПОШЉЛИВИХ ЛИЦА

Категорије теже запошљивих лица из рањивих категорија имају предност у укључивању у мере активне политике запошљавања. ЛАПЗ предвиђа програме и мере усмерена на стварање услова и конкурентан наступ, као и питање социјалне интеграције и запошљавања теже запошљивих лица, који се пре свега односи на:

- подстицај запошљавања особа старијих од 50 година,
- подстицај запошљавања особа са инвалидитетом,
- подстицај запошљавања самохраних родитеља,
- подстицај запошљавања младих корисника услуга Центра за социјални рад и/или деце из хранитељских породица,
- подстицај запошљавања Рома,
- подстицај запошљавања избеглих и расељених лица,
- подстицај запошљавања повратника по споразуму о реадмисији,
- подстицај запошљавања жена.

ЛАПЗ предвиђа програм усмерен на стварање услова за укључивање на тржиште рада теже запошљивих лица из рањивих категорија.

Подстицање запошљавања старих лица има за циљ повећање могућности да лица која припадају овој категорији (55-64), као посебно осетљиве групе на тржишту рада Републике Србије. Демографски трендови у Републици Србији, као и у већини европских земаља, указују да старење становништва представља глобални проблем.

Потребно је јачање свести у друштву о користима и предностима укључивања старијих лица у свет запослених, а посебна пажња биће посвећена елиминасању препрека и спречавању дискриминације приликом запошљавања старијих лица, нарочито жена. ЛАПЗ-ом је предвиђено упознавање старијих незапослених лица са концептом целоживотног учења и укључивање већег броја старијих лица у активне мере, нарочито у обуке за активно тражење посла, клубове за тражење посла, додатно образовање и обуке, као и промовисањем флексибилнијих облика рада запошљавања и организације рада, посебно погодних за старије раднике, као и подстицање послодаваца да запосле и задрже исте.

Законом о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом установљен је правни оквир као основа за ефикасније и квалитетније укључивање особа са инвалидитетом на отворено тржиште рада, уз примену квоте, процену радне способности, могућности запослења и утврђивање статуса, ширење мреже давалаца услуга мера и активности професионалне рехабилитације, јачање капацитета, компетенција и улога предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом као посебног облика запошљавања.

На постицају запошљавања Рома, избеглих и расељених лица и повратника по споразуму о реадмисији, предвиђен је наставак активности које су већ започете. У 2011. години, наставиће се са реализацијом активности које су предвиђене акционим планом који прати Стратегију за унапређивање положаја Рома у Републици Србији и другим стратешким документима из области развоја и запошљавања. Поред тога један део активности биће усмерен на подизање свести и подстицање послодаваца да запошљавају Роме, али и на подизање капацитета локалних власти и савета за запошљавање за креирање активних мера намењених ромској популцији и организовање јавних радова усмерених на ромску популацију.

У циљу социјалне инклузије и запошљавања корисника материјалног обезбеђења, самохраних родитеља, као и младих корисника услуга Центра за социјални рад и/или деце из хранитељских породица, наставиће се са развијањем нових интегрисаних услуга, нарочито на локалном нивоу и подстицаће се сарадња НСЗ-а и Центара за социјални рад, како би се назепослена лица мотивисала да социјалну помоћ друштва замене за продуктивно запошљавање.

Могући облик запошљавања рањивих категорија незапослених су социјална предузећа и кооперативе и у том смислу радиће се на **промоцији социјалног предузетништва**, као и финансијској инклузији у виду микро-кредитирања као подстицај послодавцима да запошљавају рањиве категорије.

Додатним образовањем, а нарочито кратким обукама и тренинзима са циљем осавремењивања и подизања нивоа знања и компетенција првенствено ће бити обухваћени млади без квалификација, или са недовољно квалификација. Приоритет ће имати младе ОСИ, Роми, повратници у поступку реадмисије, избегла и интерно расељена лица и млади корисници услуга Центра за социјални рад.

Подстицај запошљавања жена

Статистички подаци и извештаји о структури незапослених показују да она погађа жене више него мушкарце. Незапосленост жена у радном контингенту 1,5 пута је већа него незапосленост мушкараца у истом радном периоду. Иначе, проценат незапослености у Србији представља један од највиших у Европи. Положај незапослене жене одређен је slabим изгледима за стално запошљавање, ниским и нередовним исплатама новчане накнаде за особе без посла, малим шансама за преквалификацију и професионалну реоријентацију и високом вероватноћом да ће се бавити неплаћеним пословима у кући или пословима у „сивој економији”, који су још увек значајан извор прихода незапослених жена. Иако су млађе жене често незапослене, посебно су угрожене самохране мајке (нарочито ако су са малолетном или инвалидном децом), домаћице, старије жене, болесне, инвалидне, жене сеоских подручја, избеглице, Ромкиње, необразоване и жене жртве насиља.

Жене са специјалним потребама, Ромкиње и избеглице имају додатних тешкоћа на тржишту рада. У Србији је посебно маргинализован положај сеоских жена. Око 55% од укупног

становништва живи на селу и у већини су жене. Оне су у највећем броју „помажући чланови домаћинства“ и најчешће се баве пољопривредним пословима. Њихов рад није плаћен ни друштвено вреднован, иако готово у потпуности обављају све послове у вези са одржавањем сеоског домаћинства и бригом за углавном вишегенерацијску породицу. Економски и социјални положај жена на селу условљен је изразито неповољним статусом сеоских домаћинстава, и почива на уситњеном пољопривредном земљишту, екстензивном типу пољопривредне производње без тржишне оријентације и специјализације у пољопривреди, слабој инфраструктури сеоских насеља, у којима најчешће нема здравствених и социјалних услуга. Изразито патрилинеарни образац својинских односа у српској сеоској породици долази до изражаја у власничким односима над имовином и кућом. Патрилокални тип настањивања и наслеђивања имовине, као доминантни образац живота на селу, по којем се домаћинство заснива и организује у кући мужа, разлог је што жене нису власнице пољопривредног имања и углавном не поседују средства за пољопривредну производњу. У складу са проактивном интервенцијом за коју се залажу документи Европске уније, требало би и у Србији предвидети координиране активности да би се сузбијали сви облици дискриминације, како социјална права жена не би представљала препреку за њено укључивање у запошљавање.

5. УСКЛАЂИВАЊЕ ПОНУДЕ И ТРАЖЊЕ НА ТРЖИШТУ РАДА – НАПЗ

Смањење раскорака између понуде и тражње је један од приоритета ЛАПЗ-а. Анализа и сагледавање стања и потреба тржишта рада и прогнозе потреба послодаваца, су предуслов за дефинисање мера и активности у циљу усклађивања понуде и тражње.

Имајући у виду да савремени рад захтева квалификовану радну снагу и високе компетенције и чињеницу да на тржишту рада града Ваљева је велики број, посебно дугорочно незапоселних који поседује застарела знања и неадекватне компетенције, НАПЗ ће интервенисати на страни понуде и тражње, и то:

- промовисањем концепта доживотног учења,
- додатним образовањем и обукама,
- индивидуалним приступом и каријерним вођењем на бази индивидуалних планова запошљавања,
- мотивисањем незапослених лица.

На овај начин ЛАПЗ ће утицати на квалитет понуде и конкурентност радне снаге. Такође, значајан допринос на усклађивању понуде и тражње ЛАПЗ ће остварити кроз даље унапређење методологије рада НСЗ-а, **анализа стање на тржишту рада, оснивање и рад Тренинг центра, едукације за незапослене и едукације за менаџере у приватном и јавном сектору**, формирањем интерних истраживачких докумената у вези са анализом тржишта рада, прогнозама и предвиђањима трендова на тржишту рада, као и мониторингу и евалуацији активних мера, што ће допринети и повећању запошљавања и смањењу незапослености. **(Реализацијом пројеката и акционих планова дефинисаних Стратегијом локалног одрживог развоја).**

ПРОГРАМ И МЕРЕ АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА ЗА 2011 ГОДИНУ ЗА ГРАД ВАЉЕВО

1. Програм приправника;
2. Програм новог запошљавања;
3. Програм самозапошљавања;

1. ПРОГРАМ ПРИПРАВНИКА

НАМЕНА:

Програм је намењен незапосленим лицима са високом, вишом и средњом стручном спремом, која се ангажују **заснивањем радног односа** у својству приправника, кроз оспособљавање за самосталан рад у струци, стицањем нових знања и вештина са циљем полагања приправничког или стручног испита.

Програм је намењен и послодавцима који су спремни да заснују радни однос са незапосленим лицима у својству приправника и обезбеде услове да се незапослена лица кроз оспособе за полагање приправничког или стручног испита.

Радни однос се заснива у дужини трајања приправничког стажа предвиђеног законом или појединачним актом послодавца.

ЦИЉЕВИ:

Да приправници положи приправнички или стручни испит и тиме стекну услов за самостално обављање послова, такође и да стекну радно искуство јер ће имати предност због истог при запошљавању.

ЦИЉНЕ ГРУПЕ:

Незапослена лица са високом, вишом и средњом стручном спремом.

КРИТЕРИЈУМИ ЗА УКЉУЧИВАЊЕ У ПРОГРАМ:

- Исказане потребе послодавца за приправницима са високом, вишом и средњом стручном спремом;
- Солвентност послодавца;
- Редовно измиривање обавеза по основу социјалног осигурања запослених;
- Запошљавање лица са евиденције незапослених без радног искуства у струци;
- Да лице које се запошљава није користило средства службе за програме самозапошљавања, новог запошљавања, програме приправника одн. приправника-волонтера, обуке за познатог послодавца

КАРАКТЕРИСТИКЕ:

Национална служба рефундира послодавцу нето зараду за приправника и трошкове доприноса за обавезно социјално осигурање и та средства се рефундирају од Града Ваљево.

Средства Града Ваљево којима се финансира **Програм приправника** улажу се у оспособљавање незапослених лица са високом, вишом и средњом стручном спремом за самосталан рад у струци полагањем приправничког или стручног испита.

Обавеза корисника је да са лицем које оспособљава закључи уговор о раду и пријави га на обавезно осигурање у дужини трајања приправничког стажа (6,9 и 12 месеци) и са накнадном обавезом да по истеку периода рефундације зарада и доприноса, лице задржи у радном односу још толико времена колико је трајао приправнички стаж.

НАЧИН И ДИНАМИКА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА:

Програми ангажовања приправника-волонтера реализују се подношењем захтева послодавца Националној служби за запошљавање-Филијала Ваљево под условима и роковима који буду прописани конкурсом, објављеним том приликом.

ТРАЈАЊЕ ПРОГРАМА:

Финансијска подршка се реализује рефундацијом послодавцу који је запослио приправника нето зараде и трошкова доприноса за обавезно социјално осигурање у трајању од 12 месеци за лица са високом, 9 месеци за лица са вишом и 6 месеци са средњом стручном спремом преко рачуна послодавца а уз претходно достављене доказе о исплати зараде.

СПЕЦИФИКАЦИЈА ТРОШКОВА ЗА ЛИЦА СА ВИСОКОМ СТРУЧНОМ СПРЕМОМ:

Нето зарада (20.000,00дин.) + пензијско инвалидско и здравствена осигурање = 29.850,00дин. месечно по полазнику (без пореза на зараду јер је то обавеза послодавца)
Укупно потребна средства за 1 лице 29.850 X 12 месеци = 358.200,00 дин.

Планиран број лица: 10

Укупно потребна средства за лица са високом стручном спремом (358.200,00 X 10)= 3.582.000,00 дин.

СПЕЦИФИКАЦИЈА ТРОШКОВА ЗА ЛИЦА СА ВИШОМ СТРУЧНОМ СПРЕМОМ:

Нето зарада (18.000,00дин.) + пензијско инвалидско и здравствено осигурање = 26.829,00дин. месечно по полазнику (без пореза на зараду јер је то обавеза послодавца).

Укупно потребна средства за 1 лице 26.829,00 X 9 месеци = 241.461,00 дин.

Планиран број лица: 10

Укупно потребна средства за лица са вишом стручном спремом (241.461,00 X 10)= 2.414.610,00 дин.

СПЕЦИФИКАЦИЈА ТРОШКОВА ЗА ЛИЦА СА СРЕДЊОМ СТРУЧНОМ СПРЕМОМ:

Нето зарада (16.000,00дин.) + пензијско инвалидско и здравствено осигурање = 23.807,00дин. месечно по полазнику (без пореза на зараду јер је то обавеза послодавца).

Укупно потребна средства за 1 лице 23.807,00 X 6 месеци = 142.842,00 дин.

Планиран број лица: 14

Укупно потребна средства за лица са средњом стручном спремом (142.842,00 X 14)= 1.999.788,00 дин.

Укупно потребна средства за лица са високом, вишом и средњом стручном спремом износи 7.996.398,00дин.

* **НАПОМЕНА:** Порез на зараду је месечна обавеза послодавца.

БРОЈ ЛИЦА КОЈА ЋЕ БИТИ ОБУХВАЋЕНА ПРОГРАМОМ ----- 34 ЛИЦА

ОЧЕКИВАЊЕ ОД ПРОГРАМА:

Да се лица оспособе за самосталан рад у струци и да се створе услови за запошљавање незапослених лица и задржавања у радном односу на неодређено време.

ИНДИКАТОРИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА:

Доказана оспособљеност кроз самосталан рад у струци кроз положен стручни испит или приправнички испит и запошљавање односно продужење радног односа по истеку приправничког стажа за **34** лица.

ИЗВОЂАЧИ:

Послодавци и приправници

1. Средња стручна спрема.....	1.999.788,00
2. Виша стручна спрема.....	2.414.610,00
3. Висока стручна спрема.....	3.582.000,00

УКУПНО: 7.996.398,00

2.НОВО ЗАПОШЉАВАЊЕ

НАМЕНА:

Субвенција за отварање нових радних места, у једнократном износу намењена је послодавцима који отварају нова радна места, и то за опремање новог радног места, ради запошљавања незапослених лица пријављених на евиденцију Националне службе за запошљавање.

ЦИЉЕВИ:

Запошљавање теже запошљивих категорија (ризичних група) са посебним акцентом на лица преко 45 година живота.

КРИТЕРИЈУМИ ЗА УКЉУЧИВАЊЕ У ПРОГРАМ:

- Да је послодавац економски способан и да му је седиште на територији града Ваљево;
- Да над послодавцем није покренут стечајни односно ликвидациони поступак;
- Да је послодавац над којим је вођен стечајни поступак и код кога је усвојен и у целини извршен план реорганизације успешно пословао најмање 12 месеци;
- Да је послодавац који је купио привредни субјекат над којим је окончан поступак стечаја или ликвидације успешно пословао најмање 12 месеци од дана куповине. Изузетно уколико је период пословања краћи, потребно је обезбедити банкарску гаранцију;
- Да је уредно измирио обавезе по основу доприноса за обавезно социјално осигурање за запослене у последња 3 месеца која предходе месецу у коме је поднет захтев;
- да подносилац захтева запошљава незапослена лица која су пријављена на евиденцију код Филијале Националне службе за запошљавање Ваљево.
- Да је незапослени за кога се тражи субвенција и који је предходно био у радном односу код послодавца –подносиоца захтева, на евиденцији најмање 3 месеца;
- Да за исте раднике које запошљава уз субвенцију из буџета Града није остварио субвенцију из буџета Републике Србије;

- Приоритети у одобравању субвенције ако су економски показатељи приближно једнаки имају производња, занатске и стручне услуге као и послодавци који запошљавају незапослена лица преко 45 година живота и инвалидна лица;

НАПОМЕНА:

Програм је намењен економски способним послодавцима чије је седиште на територији општине Ваљево.

Програм не могу остварити удружења, државни органи, организације и други директни и индиректни корисници буџетских средства.

НАЧИН И ДИНАМИКА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА:

Програм новог запошљавања реализује се подношењем захтева у Филијали Ваљево под условима и роковима који буду прописани конкурсом објављеним том приликом.

ТРАЈАЊЕ ПРОГРАМА:

Субвенција за учешће у финансирању новог запошљавања исплаћује се у једнократном износу од 200.000,00 по радном месту за 20 незапослених лица током 2011.године што укупно износи 4.000.000,00 динара.

БРОЈ ЛИЦА КОЈА ЋЕ БИТИ ОБУХВАЋЕНА ПРОГРАМОМ ----- 20 ЛИЦА

ОЧЕКИВАЊЕ ОД ПРОГРАМА:

Успех и опстанак на тржишту малих и средњих предузећа и предузетника кроз субвенцију опремања нових радних места.

ИНДИКАТОРИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА:

Заснивање радног односа на неодређено време са пуним радним временом са 20 лица старијих од 45 година или инвалида, најмање 2 године почев од дана заснивања радног односа.

ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА:

20 незапослених лица x 200.000,00 дин4.000.000,00

3. ПРОГРАМ САМОЗАПОШЉАВАЊА

НАМЕНА:

Програм је намењен незапосленим лицима са евиденције Националне службе за запошљавање која планирају покретање сопственог бизниса.

ЦИЉЕВИ:

Подстицај развоју предузетништва кроз пораст новоформираних радњи и предузећа, што истовремено води према остваривању најважнијег циља – порасту запослености.

КРИТЕРИЈУМИ ЗА УКЉУЧИВАЊЕ У ПРОГРАМ:

- да је пословни програм (бизнис план) економски оправдан и да обезбеђује повећање запослености;
- да је лице завршило инструктивну обуку за samozapošljavanje;
- да лице које подноси захтев није користило средства по програму samozapošljavanja у предходних 5 година или није реализовало уговорну обавезу по неком од предходних програма и други критеријуми прописани конкурсом који ће бити објављен том приликом.

КАРАКТЕРИСТИКЕ:

Национална служба за запошљавање исплаћује у једнократном износу субвенцију по програму samozapošljavanja лица које достави доказе о регистрацији радње (предузећа) и наведена средства се финансирају из буџета Града Ваљева.

Наведена средства су бесповратна ако регистрованој делатности обавља најмање 1 годину од дана оснивања.

Контролу плаћених пореза и доприноса врши Национална служба. Такође, корисник субвенције дужан је да на захтев Националне службе доставља неопходну документацију на увид.

Сви наведени поступци ближе су регулисани Правилником о критеријумима и начину спровођења мера активне политике запошљавања (Сл. гласник РС, бр. 7/10).

НАЧИН И ДИНАМИКА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА:

Програм samozapošljavanja реализује се подношењем захтева у Филијали Ваљево под условима и роковима који буду прописани конкурсом, објављеним том приликом.

ТРАЈАЊЕ ПРОГРАМА:

Субвенција за учешће у финансирању програма samozapošljavanja исплаћује се у једнократном износу од **160.000,00 динара** за **26 незапослених лица** током 2011 године што укупно износи **4.160.000 динара**

БРОЈ ЛИЦА КОЈА ЋЕ БИТИ ОБУХВАЋЕНА ПРОГРАМОМ ----- 26 ЛИЦА

ОЧЕКИВАЊЕ ОД ПРОГРАМА:

Успех и опстанак на тржишту малих и средњих предузећа и предузетника који истовремено води остварењу кључног циља овог програма, порасту запослености.

ИНДИКАТОРИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА:

Успешно обављање регистроване делатности од стране **26** лица корисника субвенције најмање 2 године почев од дана отпочињања обављања делатности.

ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА:

26 незапослених лица x 160.000,00 дин.....4.160.000,00

ПРЕГЛЕД УКУПНИХ ТРОШКОВА И ОБУХВАТ ЛИЦА

Ред.бр.	НАЗИВ ПРОГРАМА	БРОЈ ЛИЦА	УКУПАН ИЗНОС
1.	Програм приправника	34	7.996.398,00
2.	Програм новог запошљавања	20	4.000.000,00
3.	Програм samozapošljavanja	26	4.160.000,00
УКУПНО:		80	16.156.398,00

ПРЕГЛЕД СТРУКТУРЕ ФИНАНСИРАЊА СА ОБУХВАТОМ ЛИЦА

Ред.бр.	НАЗИВ ПРОГРАМА	БРОЈ ЛИЦА	Финансирање буџет града	Финансирање буџета РС	из
1.	Програм приправника	34	4.000.000,00	3.996.398,00	
2.	Програм новог запошљавања	20	2.050.000,00	1.950.000,00	
3.	Програм самозапошљавања	26	2.050.000,00	2.110.000,00	
УКУПНО:		80	8.100.000,00	8.056.398,00	

Град Ваљево је у буџету за 2011 год. издвојио **10.000.000,00** динара за Програм активне политике запошљавања, при чему се **1.900.000,00** односи на пренете обавезе из 2010. године по основу програма припарвника волонтера 2009. године, а **8.100.000,00** се односи на програме активне политике запошљавања за 2011. годину .

С обзиром да недостају средства у износу од **8.056.398.00** динара, Град Ваљево планира да поднесе захтев надлежном министарству за додатно учешће у финансирању наведеног програма сходно Националном акционом плану запошљавања за 2011 годину.

III. НОСИОЦИ ПОСЛОВА РЕАЛИЗАЦИЈЕ

За расписивање јавног позива за предвиђене мере локалног акционог плана задужена је Локална самоуправа – Одељење за локално економски развој и привреду у сарадњи са Националном службом за запошљавање - филијала Ваљево.

За пријем , обраду захтева и давање предлога за одлучивање задужена Национална служба за запошљавање – филијала Ваљево. За доношење одлука по примљеним захтевима задужена Локална самоуправа. Закључивање уговора на основу одлука Локалне самоуправе врши Национална служба за запошљавање – филијала Ваљево.

Административно стручну подршку, праћење реализацију, контролу, евалуацију и извештавање врши Национална служба за запошљавање – филијала Ваљево.